

Lausuntopyyntö / Keski-Suomen strategia

Kunnanhallitus 13.10.2025 § 213
174/00.04.01/2025

Asian valmistelija(t): kunnanjohtaja Harri Nissinen

Keski-Suomen strategia on yhteisen kehittämistahdon ilmaus. Se on käsikirja, joka ohjaa työtä kohti tulevaisuuskestävää Keski-Suomea. Strategian teemat ja näkökulmat nousevat niistä asioista, jotka yhdistävät maakunnan toimijoita ja jotka tarvitsevat maakunnallista yhteistyötä.

Keski-Suomen liitto toivoo palautetta strategialuonnoksen sisällöistä. Lausuntojen pohjalta Keski-Suomen maakuntavaltuusto käsittelee strategiaa 11.12.2025.

Tausta

Strategialuonnosta on työstetty laajassa yhteistyössä kuntien, yritysten, valtion viranomaisten, maakunnan kehittämiseen osallistuvien yhteisöjen ja järjestöjen sekä muiden Keski-Suomen kehittämisestä kiinnostuneiden tahojen kanssa. Keskusteluihin on vuoden 2025 aikana osallistunut yli 450 henkilöä.

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt kaikkia maakuntien liittoja valmistelemaan maakuntaohjelmat niin, että ne voidaan hyväksyä syksyn 2025 maakuntavaltuustoissa. Maakuntaohjelmalla tarkoitetaan maakunnan lähivuosien yhteisiä toimenpiteitä ja arviota niiden rahoittamisesta. Ministeriö on pyytänyt tarkistamaan samassa yhteydessä älykkään erikoistumisen strategiaa, joka ohjaa EU:n alue- ja rakennepoliitiikan käyttöä ohjelmakauden 2021–2027 loppuvuosina. Keski-Suomessa älykkään erikoistumisen strategiaa kutsutaan kasvun kärjiksi.

Lisäksi Keski-Suomen strategiaan kuuluu maakuntasuunnitelma, joka ilmaisee tahtotilan maakunnan pitkän aikavälin kehittämisestä katsoen aina vuoteen 2050 asti.

Tavoitteet

Keski-Suomen strategia 2026–2050 pohjautuu kokonaiskestävyyden ja kokonaisturvallisuuden pyrkimyksille. Kokonaiskestävyys tarkoittaa, että ihminen, luonto ja talous ovat sopusoinnussa. Kokonaisturvallisuus nostaa kestävyyskumppaniksi varautumisen, huoltovarmuuden ja kriiseistä palautumiskyvyn. Strategialuonnoksessa lähivuosien painopisteet on koottu neljäksi kokonaisuudeksi:

1. **Rohkeasti toimelias**
2. **Luonnonvoimainen**
3. **Toisistamme ja tulevaisuudesta huolehtiva**
4. **Ylpeästi keskisuomalainen**

Strategialuonnoksessa kasvun kärkiä on neljä: bio- ja kiertotalous, uudistuva teollisuus, hyvä vointi sekä turvallisuus ja huoltovarmuus. Kasvun kärjillä tarkoitetaan vahvuuksia, joihin maakunta nojaa tutkimuksessa, innovaatiotoiminnassa sekä tuottavuuden ja kasvun tavoittelussa. Muuttuneen geopolitiittisen tilanteen vuoksi nykyisten kärkien rinnalle esitetään turvallisuutta ja huoltovarmuutta.

Vuoteen 2050 ulottuvan pitkän tähtäimen yhteisenä tahtotilana on rakentaa

maakunnan tulevaisuutta kokonaiskestävyys ja kokonaisturvallisuus yhdistäen – kiinnostavasti ja kansainvälisesti.

Joutsan kunnan lausunto Keski-Suomen strategiasta on liitteenä.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Harri Nissinen

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää antaa Keski-Suomen liitolle Joutsan kunnan puolesta liitteenä olevan lausunnon.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti siten, että lausunnon 3. kappaleen puoliväliin lisätään seuraavaa: koulutus- ja hyvinvointipalvelut jakaantuvat pian maakunnassa epätasaisesti, minkä vuoksi koko maakunnan asukkaiden koulutusmahdollisuuksista ja hyvinvointipalveluiden saatavuudesta tulee huolehtia mm. kehittämällä joukkoliikennettä. Sekä 3. kappaleen loppuun lisätään: Keski-Suomen liiton tulee toimia aktiivisesti hyvinvointialueen ja kuntien välisen luottamuksen palauttamiseksi ja maakunnan yhtenäisyyden säilyttämiseksi myös sen reuna-alueilla.